

ویژه نامه مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی ایران، سال ۱۴۰۳ یازدهمین کنگره سالیانه اخلاق و پزشکی ایران و هشتمین کنگره اخلاق پرستاری ایران

ارائه پوستر

بررسی عوامل مؤثر بر شجاعت اخلاقی در پرستاران: مروری نظام‌مند

مرتضی جوانمردی^۱، سیده الهه کریمی‌پور^۲، زهرا بخشی‌زاده^۳، محمدحسین تکلیف^۴، نگین فرید^۵

چکیده

پرستاران، روزانه با چالش‌های اخلاقی زیادی مواجه می‌شوند که بر استدلال، تصمیم‌گیری، رفتار و عملکرد آنان و در نتیجه، سایر افراد و سازمان، به صورت مستقیم یا غیرمستقیم اثر می‌گذارد. ارتقاء شجاعت اخلاقی در پرستاران می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های بهتر و بهبود کیفیت مراقبت‌های بهداشتی منجر شود؛ بنابراین، شناخت عوامل مختلف مرتبط با این ویژگی، بسیار اهمیت دارد؛ لذا، این مرور نظام‌مند با هدف بررسی عوامل مؤثر بر شجاعت اخلاقی در پرستاران انجام شد. این مطالعه، با جست‌وجوی گسترده‌ی کلیدواژه‌های شجاعت اخلاقی، اخلاق، پرستاران و شجاعت در پایگاه‌های بین‌المللی PubMed, Medline, Web of Science Core Collection Scopus, موتور جست‌وجوگر Google Scholar و پایگاه‌های ملی Irandoc و Magiran و SID صورت گرفت. در جست‌وجوی اولیه ۲۵۷۷ مطالعه به دست آمد. جست‌وجو به زبان فارسی و انگلیسی و بدون محدودیت زمانی انجام شد و مطالعات اپلیکشن‌محور خارج شدند. پس از حذف نمونه‌های تکراری و نقد با ابزارهای مربوطه، در نهایت، ۲۱ مطالعه تجزیه و تحلیل شدند. با رعایت ملاحظات اخلاقی نبود سوگیری در مراحل انتخاب، استخراج، تحلیل و طبقه‌بندی شواهد، چکیده نیز طبق PRISMA گزارش شد. مروری بر مطالعات نشان داد، شجاعت اخلاقی پرستاران تحت تأثیر عوامل مختلف فردی، شغلی، آموزشی و محیطی قرار دارد. تحصیلات تکمیلی، به‌ویژه داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا بیشتر و آموزش‌های اخلاق پزشکی، شجاعت اخلاقی را افزایش داد و پرستاران آموزش‌دیده در این زمینه، تصمیم‌های شجاعانه‌تری گرفتند؛ از سوی دیگر، تجربه‌ی پریشانی اخلاقی، به‌ویژه در مواقع دشوار، تأثیر منفی داشت. حساسیت اخلاقی، به‌عنوان عاملی مثبت، پرستاران را به تعهد بیشتر و شجاعت، در عمل به اصول اخلاقی سوق داد. عوامل فردی مانند سن، جنسیت، تجربه‌ی کاری، نوع استخدام و شیفت کاری نیز نقش داشتند و پرستاران باتجربه‌تر، مسن‌تر و دارای استخدام رسمی یا پیمانی شجاعت بیشتری نشان دادند؛ همچنین، تاب‌آوری روان‌شناختی و محیط کاری حمایتی نیز با شجاعت اخلاقی ارتباط مثبت داشتند و در تقویت توانایی پرستاران برای تصمیم‌گیری‌های شجاعانه نقشی بسزا ایفا کردند. شجاعت اخلاقی پرستاران از عوامل مختلف، مانند تحصیلات، آموزش‌های اخلاق پزشکی، پریشانی اخلاقی، حساسیت اخلاقی، سن، جنسیت، نوع استخدام، شیفت کاری و تجربه‌ی کاری اثر می‌پذیرد. پیشنهاد می‌شود، بیمارستان‌ها و مراکز آموزشی برنامه‌های جامع آموزشی و حمایتی را برای ارتقاء شجاعت اخلاقی در پرستاران طراحی و اجرا کنند.

واژگان کلیدی: شجاعت اخلاقی، اخلاق، پرستاران، شجاعت، مرور نظام‌مند.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۴/۲۵

۱. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی رازی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران.
۲. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، ایران.
۳. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.
۴. مرکز تحقیقات پزشکی دریایی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران.
۵. کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی، گروه پرستاری داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهیدبهشتی، تهران، ایران.

نویسنده مسئول:

Email: N.Farid@sbmu.ac.ir

کنگره سالیانه
اخلاق پزشکی و پرستاری ایران

Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine, 2025, Vol. 17, Supplement 11th Annual Iranian Congress of Medical Ethics and 8th Nursing Ethics Congress

Poster Presentation

Investigating the Factors Influencing Moral Courage in Nurses: A Systematic Review

Morteza Javanmardi¹, Seyede Elahe Karimipour², Zahra Bakhshizadeh³,
Mohammad Hossein Taklif⁴, Negin Farid^{*5}

Published: 16 July 2025

1. Student Research Committee, Razi faculty of Nursing and Midwifery, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran.
2. Student Research Committee, School of Nursing and Midwifery, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.
3. Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.
4. Marine Medicine Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
5. Student Research Committee, Department of Medical Surgical Nursing, School of Nursing and Midwifery, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

*Corresponding Author
Email: N.Farid@sbmu.ac.ir

Abstract

Moral courage, encompassing the ability to act ethically in the face of adversity and uphold ethical principles, is crucial for nurses. This systematic review aimed to investigate the factors influencing moral courage among nurses. A comprehensive literature search was conducted using keywords such as "moral courage," "ethics," "nurses," and "courage" in major databases, including PubMed/Medline, Web of Science Core Collection, Scopus, Google Scholar, Irandoc, SID, and Magiran. The search included publications in both English and Persian with no time limitations. After excluding duplicates and screening the initial 2577 studies, 21 studies met the inclusion criteria. The review adhered to the PRISMA guidelines for reporting systematic reviews, ensuring ethical considerations were maintained throughout the selection, extraction, and analysis processes. The review revealed that moral courage in nurses is influenced by a multifaceted array of factors. Individual factors such as age, gender, work experience, and type of employment (e.g., permanent vs. temporary) were found to influence moral courage. Higher education, particularly possessing a master's degree or higher, and participation in medical ethics training were significantly associated with increased moral courage. Ethical sensitivity, defined as the ability to recognize and appreciate ethical dilemmas, was a significant facilitator of moral courage. A supportive work environment, characterized by factors such as strong ethical leadership, open communication, and adequate resources, was found to positively influence moral courage. Conversely, ethical distress experienced in challenging clinical situations can negatively impact moral courage. This review demonstrates that moral courage among nurses is influenced by a complex interplay of individual, professional, and environmental factors. Enhancing moral courage requires a multi-pronged approach, including strengthening nursing education with a robust emphasis on ethics training, fostering a supportive and ethically sound work environment, and implementing strategies to mitigate ethical distress. These interventions can significantly contribute to improved clinical practice and enhanced patient care.

Keywords: Moral courage, Ethics, Nurses, Courage, Systematic review.

